

Sau khi Luật Khoa học và Công nghệ năm 2013 (KH&CN) có hiệu lực (1/1/2014), Bộ KH&CN đã khẩn trương xây dựng và trình Chính phủ ban hành một loạt các chính sách. Đến nay, nhiều các chính sách mang tính đột phá đã được ban hành, chuyển hóa các quy định của Luật KH&CN, trong đó có công tác tổ chức và quản lý, trong lĩnh vực nhà khoa học.

Nghiên cứu sinh làm việc trong phòng thí nghiệm tế bào gốc tại Trung tâm Khoa học Tự nhiên, Đại học Quốc gia TP Hồ Chí Minh. Ảnh: Trần Thành

Theo Nghị định số 40/2014/NĐ-CP, một trong những nội dung quan trọng có tính đột phá của Luật KH&CN là cải thiện môi trường thực tiễn, các chính sách tài chính hỗ trợ hoạt động KH&CN, đổi mới chính sách sử dụng, trong đó ưu tiên nhân tài KH&CN. Các chính sách: tuyển dụng các cách và bổ nhiệm hàng chức danh khoa học, chức danh công nghệ ở vị trí cá nhân có thành tích KH&CN; kéo dài tuổi nghỉ hưu ở vị trí cán bộ khoa học trình độ cao tiếp tục nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ (từ 5 năm đến 10 năm tùy thuộc học hàm, học vị và hàng chức danh của cán bộ khoa học). Ngoài ra, nhà khoa học ưu ngành; nhà khoa học có giao chỉ trích nhiệm vụ KH&CN cấp quốc gia có vị trí quan trọng và nhà khoa học trẻ tài năng có tiềm năng lớn về sinh học, nghiên cứu và kinh phí thực hiện nhiệm vụ KH&CN. Chính sách sử dụng, trong đó cá nhân hoạt động KH&CN thể hiện sự quan tâm của Đảng, Nhà nước ở vị trí trí thức KH&CN nhằm thu hút, giữ chân những nhà khoa học giỏi trong và ngoài nước tích cực tham gia hoạt động KH&CN, trong quá trình CNH, HĐH và hiện nhập cuộc toàn cầu.

Đáng chú ý, một trong những chính sách "hút" nhà khoa học là chính sách ưu đãi nghề nghiệp ở vị trí làm việc trong các viện thực tiễn về công nghệ nguyên tử của Bộ KH&CN đã được Thủ tướng Chính phủ ban hành tại Quyết định số 45/2014/QĐ-TTg, có hiệu lực thi hành từ ngày 1/10/2014. Theo đó, những người hàng công nghệ nhân tài làm việc tại Cơ quan Công nghệ nguyên tử, Cơ quan An toàn bức xạ và hạt nhân, Viện Công nghệ nguyên tử Việt Nam thuộc Bộ KH&CN sẽ có hàng mức phụ cấp ưu đãi nghề nghiệp 70%, 50%, 40% và 20% tùy thuộc vị trí làm việc trong các viện này. Kinh phí thực hiện chính sách phụ cấp có bố trí trong dự toán chi thường xuyên hàng năm của Bộ KH&CN. Chính sách nói trên là nguồn động viên thiết thực, đáng quý là một giải pháp quan trọng thu hút và giữ chân những cán bộ khoa học giỏi làm việc trong lĩnh vực công nghệ nguyên tử, góp phần phát triển nguồn nhân lực trong lĩnh vực công nghệ nguyên tử và phát triển kinh tế hạt nhân tại Việt Nam.

Quy định về lập dự toán và cấp kinh phí thực hiện nhiệm vụ thường xuyên theo chức năng của tổ chức KH&CN công lập đã có nhiều thay đổi tích cực theo Thông tư liên tịch số 121/2014/TTLT-BTC-BKHCN của Bộ Tài chính, Bộ KH&CN, có hiệu lực từ ngày 8/10/2014. Việc xây dựng dự toán, quản lý, sử dụng và quyết toán kinh phí hoạt động thường xuyên của tổ chức KH&CN công lập thực hiện theo phương thức mới, thông qua các nhiệm vụ các chính sách, thay thế cho phương thức cấp kinh phí theo ưu tiên chính sách như trước đây. Hàng năm, tổ chức KH&CN

xây dựng danh mục nhiệm vụ và d toán kinh phí thực hiện nhiệm vụ thng xuyên theo chế độ trình c quan ch qun xem xét, phê duyệt và cấp kinh phí thực hiện nhiệm vụ. Cui năm, c quan ch qun s t chế đánh giá, nghiệm thu các nhiệm vụ này. Cn c mục hoàn thành nhiệm vụ, c quan ch qun s xem xét, quyết nh giao học không tiếp tục giao nhiệm vụ này cho t chế KH&CN trong năm tiếp theo. Quy nh ti thông t nêu trên s giúp nâng cao hiệu quả hoạt động của các t chế KH&CN công lập; tạo điều kiện t chế KH&CN thực hiện trách nhiệm, phát huy tính chủ động trong việc thực hiện nhiệm vụ c c quan có thẩm quyền giao; bổ sung các chế độ thu nhập của công chức, viên chức, người lao động theo hiệu quả công việc một cách dân chủ, công bằng, trên nguyên tắc "có làm có hưởng, không làm không hưởng, làm ít hưởng ít, làm nhiều hưởng nhiều", khắc phục tình trạng bình quân ch nghĩa, lười, trì trệ của chế độ bao cấp.

Thông t s 38/2014/TT-BKH&CN của Bộ KH&CN quy nh về đánh giá t chế KH&CN là căn cứ pháp lý quan trọng xác định năng lực và hiệu quả hoạt động của t chế KH&CN. Bên cạnh đó, quy nh về ưu tiên thành lập, hoạt động t chế trung gian của thị trường KH&CN ti Thông t s 16/2014/TT-BKH&CN của Bộ KH&CN là căn cứ pháp lý quan trọng cho việc quy hoạch và phát triển mạng lưới t chế dịch vụ KH&CN thúc đẩy hoạt động mở rộng công nghệ, nh giá tài sản trí tuệ, mua bán, chuyển giao công nghệ trên thị trường và các hoạt động khởi nghiệp sáng tạo nhằm nâng cao năng suất, chất lượng, năng lực cạnh tranh của sản phẩm, hàng hóa và dịch vụ của doanh nghiệp Việt Nam trên thị trường trong nước và quốc tế.

Hy vọng rằng các chính sách về t chế và nhân lực KH&CN nêu trên, khi đi vào cuộc sống sẽ góp phần quan trọng khởi nghiệp, phát triển và nâng cao hiệu quả công tác KH&CN trong năm 2015 và các năm tiếp theo, đóng góp thiết thực cho sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước.

Theo Báo Nhân dân, vista.gov.vn